

Problematika dlouhodobého majetku ve firmě Cebes a.s.

Helena Káňová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena Káňová**
Osobní číslo: **M120132**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Problematika dlouhodobého majetku ve firmě Cebes, a. s.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky o problematice dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Charakterizujte akciovou společnost Cebes.
- Proveďte analýzu dlouhodobého majetku společnosti.
- Navrhněte vhodná doporučení, která by do budoucna vedla k zlepšení v oblasti účtování o dlouhodobém majetku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. Vyd. XX. aktualizované. Praha: Polygon, 2012, 440 s. ISBN 978-80-7273-169-5.
SCHIFFER, Vladimír. Inventarizace v praxi: otázky a odpovědi. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 292 s. ISBN 80-247-1921-5.
STROUHAL, Jiří. Účetnictví 2010: velká kniha příkladů. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, 709 s. ISBN 978-80-251-2907-4.
WILD, John J., Ken W. SHAW a Barbara CHIAPPETTA. Fundamental accounting principles. 21st ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin, c2013, 1216 s. ISBN 978-0-07-802558-7.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zuzana Crhová
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

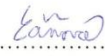
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjím-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 10.5.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problematikou dlouhodobého majetku firmy Cebes a. s. Práce je rozdělena na dvě části, a to teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá jednotlivými pojmy, které souvisí se zvolenou problematikou dlouhodobého majetku. Mezi ně patří pořízení, zařazení, odpisování, vyřazení a inventarizace majetku. Dále obsahuje právní úpravu účetnictví, účetní výkazy, vymezení dlouhodobého majetku, evidence dlouhodobého majetku, inventarizace a vybrané ukazatele finanční analýzy, které souvisí s majetkovou strukturou podniku. Praktická část je věnována samotné firmě Cebes a.s., jejímu hospodaření s dlouhodobým majetkem a zaměřuje se na nedostatky v účtování dlouhodobého majetku. V závěru jsou shrnuty výsledky obsahové analýzy dokumentů a účtování firmy a navržená opatření, která by vedla ke zlepšení účtování dlouhodobého majetku.

Klíčová slova: účetnictví, dlouhodobý majetek, dlouhodobý hmotný majetek, evidence dlouhodobého majetku, inventarizace

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the issue of long-term assets of company Cebes a.s. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part deals with the different terms related to chosen issues of fixed assets. These include the acquisition, classification, depreciation, decommissioning and asset inventory. It also contains accounting rules, financial statements, definition of fixed assets, fixed assets accounting, inventory, and selected indicators of financial analysis which are related to the equity structure of the company. The practical part is dedicated to company Cebes a. s., its fixed assets management and it focuses on insufficiency in the fixed assets accounting. The conclusion summarizes the outcomes of a content analysis of documents and company accounting and the suggested procurement that would improve the fixed assets accounting.

Keywords: accounting, fixed assets, tangible assets, fixed assets accounting, inventory

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Ing. Zuzaně Crhové, Ph. D. za vstřícné jednání a důležité rady a připomínky, které mi poskytla. Dále bych chtěla poděkovat společnosti Cebes a.s. za poskytnutí údajů pro vypracování mé bakalářské práce.

V neposlední řadě chci poděkovat rodině a přátelům za podporu a trpělivost nejen při zpracování bakalářské práce, ale i během celého studia.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ	13
1.1 ZÁKON O ÚČETNICTVÍ	13
1.2 VYHLÁŠKY K ZÁKONU O ÚČETNICTVÍ.....	14
1.3 ČESKÉ ÚČETNÍ STANDARDY.....	14
2 ÚČETNÍ VÝKAZY	16
2.1 ROZVAHA	16
2.2 VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT	16
2.3 PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH	17
2.4 PŘEHLED ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU	17
2.5 PŘÍLOHA.....	17
3 DLOUHODOBÝ MAJETEK	18
3.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK.....	18
3.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	19
3.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	20
3.4 POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	21
3.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku leasingem	21
3.5 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	22
3.6 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	24
3.6.1 Majetek vyloučený z odpisování.....	24
3.6.2 Účetní odpisy	25
3.6.3 Daňové odpisy.....	25
3.6.4 Komponentní odpisování	26
3.7 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ	26
3.8 VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	27
3.9 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	27
3.9.1 Analytické účty dlouhodobého majetku.....	27
3.10 INVENTARIZACE	28
3.10.1 Inventurní soupis	29
3.10.2 Kdo může inventarizaci provádět.....	29
4 DLOUHODOBÝ MAJETEK Z POHLEDU VYBRANÝCH POMĚROVÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	30
4.1 VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY	30
4.2 ANALÝZA ZADLUŽENOSTI, MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY.....	30
4.2.1 Vertikální analýza	31
4.2.2 Horizontální analýza	32
PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 PŘEDSTAVENÍ PODNIKU	34

5.1	CHARAKTERISTIKA STROJÍRENSKÉHO PRŮMYSLU	34
5.2	HISTORIE PODNIKU	34
5.3	STRATEGIE SPOLEČNOSTI	35
5.4	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	35
5.5	ÚČETNICTVÍ FIRMY	35
6	VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU VE FIRMĚ CEBES A.S.....	37
6.1	DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK - ČLENĚNÍ.....	37
6.1.1	Příslušenství dlouhodobého hmotného majetku.....	38
6.2	MAJETKOVÁ STRUKTURA SPOLEČNOSTI CEBES A. S.	38
6.3	STRUKTURA DLOUHODOBÉHO MAJETKU V ROCE 2015	39
6.4	STRUKTURA DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU V ROCE 2015	40
6.5	INVESTICE DO DLOUHODOBÉHO MAJETKU	41
7	JEDNOTLIVÉ FÁZE DLOUHODOBÉHO MAJETKU	44
7.1	POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	44
7.2	ODPISOVÝ PLÁN SPOLEČNOSTI CEBES A. S.	44
7.2.1	Účetní odepisování dlouhodobého nehmotného majetku ve firmě Cebes a. s.....	44
7.2.2	Účetní odepisování hmotného majetku ve firmě Cebes a.s.	45
7.2.3	Daňové odepisování dlouhodobého majetku	45
7.3	ODEPSANOST DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU V LETECH 2012 – 2015	46
7.4	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ	47
7.5	ZAŘAZENÍ MAJETKU	47
7.6	VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	47
7.6.1	Likvidace prodejem.....	47
7.6.2	Likvidace šrotací	48
7.7	POŘÍZENÍ SOUSTRUHU CNC – PŘÍKLAD, ÚČTOVÁNÍ.....	48
7.8	LEASING	50
8	EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	51
8.1	EVIDENCE DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU	51
8.1.1	Správa majetku.....	51
8.2	EVIDENCE DROBNÉHO HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU	51
8.2.1	Středisko uživatel	52
9	INVENTARIZACE VE SPOLEČNOSTI CEBES A. S.....	53
9.1	INVENTARIZAČNÍ DOKUMENTACE	53
9.2	PŘEDMĚT INVENTARIZACE	54
9.3	DRUHY INVENTARIZACE.....	54
10	ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ A DOPORUČENÍ	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62

SEZNAM PŘÍLOH.....	63
---------------------------	-----------

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá problematiku dlouhodobého majetku ve firmě Cebes a.s. Pro firmu je vlastní výroba komutátorů pro stejnoměrné elektrické stroje, sběracích kroužků, kartáčových držáků pro komutátorové a kroužkové stroje a kroužkových sběračů.

Cílem této práce je zjistit, zda jsou nějaké nedostatky v účtování dlouhodobého majetku firmy a navrhnout vhodná opatření, která by vedla ke zlepšení v této oblasti. Podnětem ke zpracování tohoto tématu byla vykonaná praxe v podniku Cebes a.s.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Přičemž teoretická část se věnuje teoretickým poznatkům souvisejících se zkoumanou oblastí dlouhodobého majetku, zejména právní úpravou účetnictví, účetními výkazy, vymezením dlouhodobého majetku. Dále se zaměřuje na pořízení, zařazení, oceňování, odpisování, likvidaci a inventarizaci dlouhodobého majetku. V poslední kapitole teoretické části jsou objasněny vybrané ukazatele finanční analýzy, které souvisí s majetkovou strukturou podniku.

Praktická část blíže popisuje podnik Cebes a.s., charakterizuje odvětví, do kterého spadá, a je v ní popsán vývoj a historie podniku. Podrobně je rozpracováno účetnictví firmy, zásady podniku pro pořízení, zařazení, odepisování, evidenci a inventarizaci majetku. Stěžejní částí bude také analýza majetkové struktury podniku, struktury dlouhodobého majetku, investice do dlouhodobého majetku v období od roku 2010 a konkrétní investice v roce 2015. Celou kapitolu po té věnují výstupu z provedené obsahové analýzy dokumentů a zhodnotím danou situaci podniku. V případě, že se objeví nedostatky v účtování dlouhodobého majetku, pokusím se navrhnout vhodná doporučení v této oblasti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této práce je zjistit, zda jsou nějaké nedostatky v účtování dlouhodobého majetku firmy a navrhnout vhodná opatření, která by vedla ke zlepšení v této oblasti.

Stěžejní metodou pro zpracování zvolené problematiky zvolím obsahovou analýzu dokumentů. Vzhledem ke zvolené problematice jsem zvolila dokumenty jako vnitřní směrnice firmy, interní dokumenty podniku, výroční zprávy firmy, obsah webových stránek a dat z účetních programů společnosti Cebes a.s. Podkladem pro analýzu účetnictví dlouhodobého majetku budou účetní výkazy z let 2012 – 2015 podniku.

Strukturu dlouhodobého majetku vyhodnotím s ohledem na hmotné movité věci a jejich soubory, které tvoří největší podíl. Pro vyhodnocení struktury majetku použiji rozvahu z roku 2015. Výsledky zhodnocení zpracuji v podobě rozloženého výsečového grafu. Sloupcové grafy pak použiji k přehledu investic firmy do pracovních strojů a zařízení v letech 2010 – 2015. Pokračovat budu výpočtem odepsanosti dlouhodobého majetku v letech 2012 – 2015, abych zjistila stáří majetku, u kterého se hodnota snižuje prostřednictvím odpisů. Z tabulky bude zřejmé, zda došlo v průběhu k nové investiční činnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ

Finanční účetnictví získává a poskytuje ekonomické informace, které jsou důležité pro vnější uživatele. Poskytuje shrnutí informací o podniku jako celku, o jeho majetku, závazcích, vlastním kapitálu. Dále také o nákladech a výnosech, které tvoří hospodářský výsledek. (Landa, 2008b, s. 20)

Existuje několik právních předpisů, které upravují finanční účetnictví. Jsou to především:

- Zákon o účetnictví
- Prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví
- České účetní standardy
- Ostatní platné právní předpisy (daňové, obchodní předpisy, pracovně – právní, předpisy o sociálním a zdravotním pojištění a další). (Landa, 2008a, s. 20)

1.1 Zákon o účetnictví

Nejvyšším právním předpisem je zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, který stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, rozsah a způsob zveřejnění informací z účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a označuje účetní jednotky, které jsou povinny vést účetnictví. Dle zákona o účetnictví jsou účetními jednotkami:

- Všechny právnické osoby, které mají sídlo na území ČR
- Zahraniční právnické osoby, které na území ČR podnikají
- Fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku
- Ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, od prvního kalendářního dne
- Fyzické osoby, které se pro vedení účetnictví rozhodly dobrovolně
- Ostatní fyzické osoby, které podnikají a jsou společníky ve společnosti bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z členů je účetní jednotkou
- Ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vést účetnictví nařizuje zvláštní právní předpis (Česko, 1991)

1.2 Vyhlášky k zákonu o účetnictví

Vyhlášky k zákonu o účetnictví důkladně rozvádějí základní úpravu zákona a jsou zaměřeny na jednotlivé účetní jednotky. Mohou obsahovat pouze právní normy, které nebudou překračovat meze zákona o účetnictví. Jsou vydávány Ministerstvem financí České republiky. (Paseková, 2007, s. 9)

Hlavní úkol vyhlášek je definice obsahu, struktury a způsobu sestavení účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisků a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu, příloha). Vyhláškami jsou také upravovány účetní metody, účtová osnova nebo i konsolidovaná účetní závěrka. (Strouhal, 2010, s. 65)

Vyhlášky vydávané Ministerstvem finanční ČR jsou:

1. Vyhláška pro podnikatele, kteří účtují v soustavě podvojného účetnictví – vyhláška č. 500/2002 Sb.
2. Vyhláška pro banky a finanční instituce – vyhláška č. 501/2002 Sb.
3. Vyhláška pro pojišťovny – vyhláška č. 502/2002 Sb.
4. Vyhláška pro zdravotní pojišťovny – vyhláška č. 503/2002 Sb.
5. Vyhláška pro nepodnikatelské subjekty – účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání – vyhláška č. 410/2002 Sb.
6. Vyhláška pro vybrané účetní jednotky – vyhláška č. 410/2009 Sb. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 36-37)

1.3 České účetní standardy

České účetní standardy jsou vydávány ministerstvem financí České republiky, aby zajistily soulad při používání účetních metod a zvýšily míru srovnatelnosti účetních závěrek. Slouží především k zajištění bližšího popisu účetních metod a popisů účtování. Podle standardů musí vždy postupovat vybrané účetní jednotky, ostatní účetní jednotky se mohou od standardů odchýlit, pokud zajistí věrný a poctivý obraz účetnictví. V příloze účetní závěrky pak musí být uvedena odchylka od standardů a její důvody.

Rozdělení Českých účetních standardů – kopírují vyhlášky k zákonu o účetnictví:

1. České účetní standardy pro podnikatele – jsou určeny pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
2. České účetní standardy pro banky a jiné finanční instituce – účtují podle nich ÚJ, které se řídí vyhláškou 501/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
3. České účetní standardy pro pojišťovny – jsou určeny pro účetní jednotky, které se řídí vyhláškou 502/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
4. České účetní standardy pro zdravotní pojišťovny – ÚJ, které účtují podle vyhlášky 503/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
5. České účetní standardy pro nepodnikatelské subjekty – určeny pro účetní jednotky, které se účtují podle vyhlášky 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
6. České účetní standardy pro vybrané účetní jednotky – pro vybrané účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky 410/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 37-38)

2 ÚČETNÍ VÝKAZY

Mezi čtyři nejzákladnější typy účetních výkazů patří rozvaha, výsledovka, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu. Tyto účetní výkazy informují o stavu majetku a kapitálu, ziskovosti, pohybu peněžních toků a o vlastním kapitálu. (Landa 2008a, s. 22-23). Nesmí být však opomenut ještě jeden důležitý výkaz, a tím je příloha k účetní závěrce, kterou účetní jednoty sestavují.

2.1 Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, který skýtá informace o finanční situaci podniku, vypovídá o momentální finanční situaci podniku za dané účetní období i za období minulé. Skládá se z položek aktiv a pasiv. Aktiva jsou rozdělena podle skupin majetku a podle stupně likvidity. Pasiva se dělí na vlastní a cizí zdroje. Aktiva jsou v rozvaze uvedeny pro dvě období – běžné období a minulé. Běžné období se dělí na 3 sloupce – brutto, korekce a netto. Ve sloupci brutto jsou uvedeny stavy jednotlivých majetkových položek v ocenění podle zákona o účetnictví (obsahují pořizovací cenu, jmenovitou hodnotu, vlastní náklady). Ve sloupci korekce patří výše oprávek a opravných položek k jednotlivým aktivům. Třetí sloupec netto poskytuje hodnoty aktiv snížené o oprávkou a opravné položky. (Paseková 2007, s. 26-28)

2.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisku a ztráty je odvozený účetní výkaz, který podrobně rozebírá výsledek hospodaření běžného účetního období, uvedený v rozvaze. Zahrnuje všechny výnosy a náklady, které v daném období vznikly, bez ohledu na to, zda došlo k přírůstku nebo úbytku peněžních prostředků. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 241)

Výsledek hospodaření je ve výkazu zisku a ztráty uveden odděleně z provozní a odděleně z finanční činnosti. Výsledovka je sestavována v druhovém nebo účelovém členění. Uspořádání a označování položek ve výsledovce pro druhové a účelové členění je uvedeno v příloze 2 a 3 vyhlášky k zákonu o účetnictví. Označení položek výsledovky se skládá z názvu položky a označení kombinací velkých písmen latinské abecedy (nákladové položky) a římských a arabských číslic (výnosové položky). Výkaz zisku a ztráty se sestavuje za minulé a běžné účetní období. Výsledek hospodaření uvedený za účetní období ve výkazu zisku a ztráty musí souhlasit s výsledkem hospodaření účetního období uvedeným v rozvaze. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 241)

2.3 Přehled o peněžních tocích

Sestavení přehledu o peněžních tocích není povinnou součástí účetní závěrky, avšak pro zlepšení pohledu na účetní jednotku důležité. Zpravidla je sestavován účetními jednotkami, které mají zákonnou povinnost auditu. Tento výkaz podává informaci o stavu peněžních prostředků na počátku i konci účetního období. Ukazuje také, jak se jednotlivé činnosti účetní jednotky projeví na přítoce (případně odčerpání) peněžních prostředků. (Müllero-
vá, 2013, s. 126)

2.4 Přehled změn vlastního kapitálu

Poskytuje účetní jednotce informace o zvýšení nebo snížení dílčích složek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny. Tento účetní výkaz nemá předepsaný formát. Může být sestavován v odlišných podobách horizontálního nebo vertikálního členění položek vlastního kapitálu. Pokud jsou vyplaceny dividendy nebo podíly na zisku, musí tuto skutečnost uvést účetní jednotka v přehledu změn vlastního kapitálu. (Müllerová, 2013, s. 126)

2.5 Příloha

Příloha, jako jeden z povinných výkazů k účetní závěrce podnikatelů, skýtá vysvětlující a doplňující informace, které nelze získat z rozvahy a výkazu zisků a ztráty. Náležitosti, které musí příloha obsahovat, jsou vymezeny v § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb. Formální uspořádání není nijak závazné. Většinou obsahuje tabulky, grafy a psaný text. Musí být však přehledná a srozumitelná. Informace pro tvorbu přílohy se čerpají z účetních písemností, doplňujících dokumentů (výpisy z obchodního rejstříku, osvědčení o registraci k DPH). (Sedláček a kol. 2005, s. 267)

Šteker a Otrusinová (2013, s. 242) ve své knize doplňují, že součástí přílohy jsou také informace o tzv. událostech po rozvahovém dni, které se mohou vyskytnout během období mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky.

3 DLOUHODOBÝ MAJETEK

Landa (2006, s. 134) ve své knize dlouhodobý majetek vymezuje jako dlouhodobý majetek ten, který je určen k dlouhodobému užívání v podniku a doba jeho životnosti je delší než jeden rok. Nespoteřovává se, nýbrž opotřebovává a míru jeho opotřebení vyjadřují odpisy. Rozdíl mezi dlouhodobým majetkem, zásobami a krátkodobým finančním majetkem, je ten, že zásoby a krátkodobý finanční majetek jsou určeny ke krátkodobé spotřebě, tudíž doba jejich životnosti je kratší než jeden rok. Při zařazení do rozvahy je proto nutné znát povahu daného majetku a záměr podniku, tzv. k čemu bude majetek sloužit. Kovanicová (2012, s. 219) navíc zdůrazňuje, že důležitým znakem u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je jeho účel: měl by v podniku především usnadňovat, umožňovat nebo rozšiřovat existující podnikatelskou činnost.

Pro správné určení aktiva a způsob jeho vykázání v rozvaze a hlavní knize uvádí Landa (2006, s. 134) názorný příklad na pořízení nákladního automobilu, který firma pořídí k poskytování služeb zákazníkům. Automobil je tedy zařazen do dlouhodobého majetku, protože jeho účel je dlouhodobá potřeba a postupné opotřebování. Pokud si podnik pořídí automobil za účelem jeho prodeje, tento majetek bude firma vykazovat v oběžných aktivech v položce zboží. Nedochozí k postupnému opotřebování, ale k dalšímu prodeji. (Landa, 2006, s. 134)

Podle vyhlášky 500/2002 Sb. se dlouhodobý majetek dělí na tři části:

- Dlouhodobý nehmotný majetek
- Dlouhodobý hmotný majetek
- Dlouhodobý finanční majetek

3.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Aby mohl být majetek zařazen mezi dlouhodobý nehmotný, musí splňovat tyto podmínky:

- doba použitelnosti delší než jeden rok. Rozumí se tím doba, po kterou je majetek využíván pro současnou nebo uchován pro budoucí činnost
- výše ocenění hodnoty majetku si účetní jednotka stanovuje sama. Z daňového hlediska je dle zákona o daních z příjmů stanovena hranice 60 000 Kč. (Chalupa, 2011, s. 61)

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek můžeme zahrnout především nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva, goodwill a povolenky na emise. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří také technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku, a to od výše ocenění dané účetní jednotkou pro vykazování dlouhodobého majetku. (Česko, 2002)

Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje – jsou to takové výsledky výzkumu a vývoje, které byly vytvořeny vlastní činností z důvodu obchodování s nimi, nebo jsou to výsledky výzkumu a vývoje nabyté od jiných osob. (Landa, 2006, s. 137)

Ocenitelná práva - jsou to předměty duševní tvůrčí činnosti a také předměty průmyslového a obdobného vlastnictví. (Landa, 2006, s. 137)

Goodwill – kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku a souhrnem individuálně oceňovaných složek majetku. Goodwill lze také odepisovat po dobu 60 měsíců od nabytí podniku nebo od nabytí jednotlivé části podniku. (Česko, 2002)

Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek – obsahuje jakýkoliv ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, který není vykazován v jiné položce dlouhodobého nehmotného majetku. Patří sem zejména povolenky na emise a preferenční limity. (Česko, 2002)

Dle novely zákona o účetnictví s účinností od 1. 1. 2016 účetní jednotky, které vykazovaly zřizovací výdaje v dlouhodobém nehmotném majetku, musí nově zřizovací výdaje vykazovat v položce ostatní dlouhodobý nehmotný majetek dle vyhlášky 500 / 2002 Sb. (Česko, 2002)

Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek – součástí jsou krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku. (Česko, 2002)

3.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Landa (2006, s. 138) ve své knize uvádí, že majetek zařazený do této skupiny se vyznačuje těmito rysy:

- a) Je fyzické povahy
- b) Doba jeho používání je delší než jeden rok

- c) Dosahuje určitou výši ocenění, kterou si účetní jednotka sama stanoví v návaznosti na zákon o daních z příjmů a v souladu s principem významnosti, věrného a poctivého zobrazení majetku

Veškerý dlouhodobý hmotný majetek můžeme zařadit do těchto skupin:

- **Pozemky** – nezáleží na výši ocenění, pokud nejsou zbožím
- **Stavby** – součástí skupiny jsou stavby bez výše ocenění a doby použitelnosti
- **Hmotné movité věci a jejich soubory:**
 - o Předměty z drahých kovů bez ohledu na výši jejich ocenění
 - o Movité věci a jejich soubory, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění přesahuje hranici určenou účetní jednotkou. Zákon o daních z příjmů stanoví hranici ocenění 40 000 Kč. Věci, které mají dobu použitelnosti delší než jeden rok, ale ocenění do 40 tis. Kč, nejsou vykázány ve skupině dlouhodobého majetku, označujeme je jako drobný dlouhodobý majetek a účetní jednotka o něm účtuje v zásobách.
 - o Pěstitelské celky trvalých porostů
 - o Dospělá zvířata a jejich skupiny
 - o Jiný dlouhodobý hmotný majetek – bez ohledu na výši ocenění. Patří zde ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části koupené jako součást pozemku v rozsahu vymezeném geologickým průzkumem. Dále pak umělecká díla (pokud nejsou součástí stavby), sbírky, kulturní památky a obdobné movité věci. (Landa, 2006, s. 138-139)
- **Oceňovací rozdíly k nabytému majetku**
- **Ostatní dlouhodobý hmotný majetek**
- **Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek – krátkodobé a dlouhodobé** zálohy poskytnuté na pořízení dlouhodobého hmotného majetku

3.3 Dlouhodobý finanční majetek

Kovanicová (2012, s. 224) dlouhodobý finanční majetek vymezuje jako skupinu majetku obsahující aktiva, které podnik nakupuje, vlastní nebo půjčuje s dlouhodobým cílem (delším než 1 rok) investice svých peněžních prostředků, či jiná nepeněžní aktiva. Investicí očekává zhodnocení svých prostředků v podobě úroků, dividend, růstu tržní ceny držaných aktiv.

Patří sem především tři skupiny aktiv:

- a) Dlouhodobé cenné papíry a podíly
- b) Dlouhodobé půjčky a úvěry
- c) Jiný dlouhodobý finanční majetek

3.4 Pořízení dlouhodobého majetku

Existuje několik způsobů, jak lze dlouhodobý majetek pořídit. Nejčastějším způsobem pořízení dlouhodobého majetku je nákup. Dále pak může být pořízen jednotlivými způsoby:

- bezúplatným převodem (dar) – uzavírá se darovací smlouva mezi dárcem a podnikatelem
- vlastní výrobou, vlastní činností – majetek je vyroben z vlastních prostředků firmy – vlastní materiál, mzdové náklady, externí služby atd.
- přeražení z osobního užívání do podnikání – nevyskytuje se často
- vkladem společníka – lze vložit jakýkoliv typ majetku. (Landa, 2006, s. 144)

Kovanicová (2012, s. 234) dále podotýká, že s pořizováním dlouhodobého majetku také úzce souvisí možnost hrazení dodavatelům za majetek pomocí záloh. Podnik nejdříve obdrží zálohovou fakturu, která představuje částečnou úhradu závazku. V době, kdy obdrží konečnou fakturu, je záloha převedena na účet dodavatelů, kde sníží celkovou hodnotu závazku.

3.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku leasingem

Jeden ze způsobů pořízení dlouhodobého majetku je leasing. Jeho podstatou je úplatné užívání cizí věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty, které daná leasingová společnost vlastní, po určitou předem stanovenou dobu.

Rozlišujeme tři nejpodstatnější členění leasingu a to podle změny vlastnických vztahů:

- **operativní leasing** – jedná se o krátkodobý pronájem, kdy po vypršení doby nájmu se majetek vrací zpět do majetku pronajímatele
- **finanční leasing** – je to střednědobý až dlouhodobý smluvní vztah. Po uplynutí doby zpravidla dochází k uzavření kupní smlouvy a majetek přechází do vlastnictví nájemce
- **zpětný leasing** – u tohoto způsobu leasingu předmět leasingu odkupuje leasingová společnost od původního majitele na základně kupní smlouvy, dále jej pak původ-

nímu majiteli pronajímá, po uplynutí doby leasingu přechází vlastnické právo opět na původního majitele. (Landa, 2006, s. 156)

Leasing poskytuje řadu výhod, a to například:

- a) finanční úspora
 - k pořízení majetku formou leasingu společnost, nemusí disponovat s tak velkým obnosem peněžních prostředků, což šetří její likvidní prostředky
 - z daňového hlediska je leasing též výhodný, protože náklady z pronájmu jsou daňově uznatelným nákladem
- b) časová úspora
 - při obstarávání úvěru
 - při výběru pronajímané věci leasingová společnost sama vybere a nabídne nájemci další alternativy dle jeho požadavků
 - leasingové společnosti zpravidla umožňují přepravu, proclení aj.
 - platby nájemného jsou uskutečňovány na základě platebního kalendáře

Nevýhody leasingu:

- a) nájemce musí zaplatit za finanční činnost leasingové společnosti, tzn., že zaplatí více než je pořizovací hodnota pronajímaného majetku
- b) může dojít ke ztrátě reprodukční ceny předmětu leasingu. Během leasingu je pronajímaný předmět odepisován, takže po skončení doby nájmu nemůže nájemce majetek dále odepisovat. (Landa, 2006, s. 157-158)

3.5 Oceňování dlouhodobého majetku

Vnitřní směrnice účetní jednoty stanovuje hranici, od které se majetek považuje za dlouhodobý. Zpravidla si účetní jednotka stanovuje limit pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku – 60 000 Kč a pro zařazení do dlouhodobého hmotného majetku 40 000 Kč. Tuto hranici stanovuje zákon o daních z příjmů. Pokud zařazený majetek překročí určený limit, může si z něj účetní jednotka nárokovat daňové odpisy. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 42)

Při nabytí dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se oceňuje těmito způsoby:

- pořizovací cenou
- vlastními náklady

- reprodukční pořizovací cenou

Oceňování pořizovací cenou se oceňuje dlouhodobý majetek, který byl nabyt za úplatu. Do pořizovací ceny se vedle ceny pořízení zahrnují také náklady spojené s pořízením (např. clo, přepravné, dopravné, skladné, poštovné, balné)

Oceňování vlastním náklady se používá pro ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, který byl vytvořen vlastní činností. Mezi vlastní náklady se zahrnují přímé i nepřímé náklady související s výrobou majetku.

Oceňování reprodukční pořizovací cenou bývá využíváno při oceňování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, který byl pořízen bez úplaty (např. darem, přebytek zjištěný při inventarizaci), a nebo pro majetek vytvořený vlastní činností, u kterého nejdou zjistit vlastní náklady. (Kovanicová, 2012, s. 226 - 228)

V souvislosti dle výše uvedených způsobů ocenění vzniká problém s určením nákladů, které spadají do pořizovací ceny majetku. Jelikož existuje nespočet situací, kdy mohou nastat další náklady, které spadají do pořizovací ceny majetku, nelze pořídit výčet všech nákladů. Uvedené typy nákladů slouží pouze pro příkladnost, jsou to například náklady na:

- přípravu pořizovaného majetku, jeho zabezpečení, odměny za poradenské služby, právní služby, správní poplatky, patentové rešerše, předprojektové přípravné práce
 - úroky z úvěrů
 - průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, clo, dopravné, montáž
 - patenty a licence, které jsou využity pouze při pořizování majetku
 - náklady spojené s vyřazením stávajících staveb v důsledku nové výstavby. Zůstatková cena vyřazené budovy spadá do nákladů na stavbu novou
 - zkoušky, které je nutné provést před uvedením do způsobilého stavu k užívání
- (Landa, 2006, s. 142)

Při oceňování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku také vznikají náklady, které do pořizovací ceny nelze zahrnout. Jsou to zejména:

- opravy a údržba
- u pronajatého majetku jsou to náklady nájemce spojené s vrácením majetku do původního stavu
- kurzové rozdíly
- úroky z prodlení, smluvní pokuty

- náklady na zaškolení pracovníků (Česko, 2002)

Při oceňování je problematikou daň z přidané hodnoty. U plátců daně z přidané hodnoty není tato daň součástí pořizovací ceny majetku. Je to z toho důvodu, že plátce uplatní tuto daň jako odpočet v přiznání k dani z přidané hodnoty. U neplátců daně z přidané hodnoty vstupuje tato daň jako součást pořizovací ceny majetku. A to z toho důvodu, že neplátce nemá možnost tuto daň uplatnit jako odpočet u finančního úřadu. (Landa, 2006, s. 143)

Šteker a Otrusínová (2013, s. 43) dodávají, že k rozvahovému dni nebo jinému okamžiku sestavení účetní závěrky se dlouhodobý majetek oceňuje historickou cenou, reálnou hodnotou nebo ekvivalencí.

3.6 Odpisování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se nespotřebovává, ale opotřebovává. Míru opotřebení (fyzické nebo morální) vyjadřují odpisy. Představují tedy trvalé snížení hodnoty majetku.

Rozlišujeme odpisy účetní a daňové.

Účetní jednotky mohou odpisovat dlouhodobý majetek pouze v případě, že mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, hospodaří s majetkem státu nebo majetkem územních samosprávných celků. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 56-57)

Účetní jednotky jsou povinny sestavovat odpisový plán, podle kterého se řídí odpisování majetku během jeho používání. Dlouhodobý majetek se odepisuje jen do výše jeho ocenění uvedené v účetnictví. (Česko, 1991)

3.6.1 Majetek vyloučený z odpisování

Některý majetek je vyloučený z odpisování a to z ekonomických nebo jiných důvodů. Vedle dlouhodobého finančního majetku se podle ustanovení § 28 zákona o účetnictví neodepisují:

- a) „pozemky,
- b) umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy,
- c) nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- d) finanční majetek a zásoby,

- e) najatý či obdobně užívaný dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek, není-li zákonem nebo vyhláškou 500/2002 SB. stanoveno jinak,
- f) pohledávky.“ (Česko, 2002)

3.6.2 Účetní odpisy

Účetní odpisy vyjadřují reálné ocenění dlouhodobého majetku a pro účetní jednotku jsou zdrojem informací o nákladech podniku. Účetní odpisy stanoví účetní jednotka sama dle svého uvážení, a musí být upraveny vnitřní směrnici. Rozlišujeme dva druhy účetních odpisů, ve kterých se životnost majetku vztahuje buď k času, nebo k výkonu. Časové odpisy mohou být rovnoměrné nebo zrychlené. Rovnoměrné odepisování patří k nejpoužívanější metodě. Je jednoduché a pracuje na principu odepisování stále stejné částky po dobu životnosti majetku. Mezi zrychlené metody odepisování patří např. metoda DDB, metoda SYD. (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 56-57)

3.6.3 Daňové odpisy

Daňové odepisování je důležité z hlediska daně z příjmu. Je potřebné pro vytvoření daňového přiznání. (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 59)

Daňové odpisy lze počítat dvojím způsobem, a to, rovnoměrným, nebo zrychleným odepisováním.

Rovnoměrné odepisování hmotného majetku

Hmotný majetek je rozdělen od šesti odepisových skupin podle životnosti a ke každé odepisové skupině je přiřazena odepisová sazba, podle které se počítá odpis. Roční odpis je vypočten násobkem vstupní ceny a odpovídající odepisové sazby. (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 59)

Zrychlené odepisování hmotného majetku

Hmotný majetek je rozdělen do šesti odepisových skupin a k těmto skupinám jsou místo odepisových sazeb (jako tomu bylo u rovnoměrného odepisování) přiřazeny koeficienty pro výpočet odpisů. Odpis v prvním roce je vypočten jako podíl vstupní ceny a daného koeficientu, v dalších letech se odpis skládá z podílu dvojnásobku zůstatkové ceny majetku a z rozdílu (koeficient – počet odepsaných let). (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 59)

V obou případech je majetek odepisován pouze do výše jeho vstupní ceny a nebo do zvýšené vstupní ceny (technické zhodnocení). Způsob odpisování si účetní jednotka zvolí na začátku odpisování a po celou dobu odpisování ho nelze změnit. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 59)

Odpisování nehmotného majetku

Odpisy nehmotného majetku se vypočítají jako podíl vstupní ceny a doby sjednané ve smlouvě. Pokud není sjednaná smlouva na dobu určitou, zákon stanovuje maximální dobu, po kterou může být majetek odpisován. U odpisů nehmotného majetku jsou odpisy stanoveny s přesností na měsíce nebo dny. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 59-60)

3.6.4 Komponentní odpisování

Komponentního odpisování lze využít pro dlouhodobý hmotný majetek, např. stavby, byty, nebytové prostory, samostatné movité věci. Komponenta je přesně určená část majetku, která má své významné ocenění, doba použitelnosti se výrazně liší od celého majetku. DHM se daňově odpisuje jako celek. Komponentou může být například: výtah, klimatizace, topný systém, střecha.

Komponenta je v průběhu používání odpisována samostatně. Dlouhodobý hmotný majetek, který se komponentně odpisuje, se účtuje jako o celku a je také jako celek vykazován. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 61)

3.7 Technické zhodnocení

Technické zhodnocení představuje zásahy do majetku již uvedeného do užívání. Jsou to zásahy, které vyvolají změnu účelu majetku, změnu technických parametrů nebo dojde k rozšíření vybavenosti či použitelnosti majetku.

Technického zhodnocení také patří nástavby, přístavby, stavební úpravy. Podmínkou je, že náklady vynaložené a úpravy dosáhly ocenění určeného účetní jednotkou pro vykazování samostatného dlouhodobého majetku. Výjimkou jsou stavby, kde vynaložené náklady musí dosáhnout významné hodnoty ve vztahu k pořizovací ceně stavby.

Jsou stanoveny hranice pro stanovení technického zhodnocení, které se liší podle kategorizace dlouhodobého majetku. (STORMWARE s. r. o., ©2012)

Opravy – slouží k odstranění menšího fyzického opotřebení či poškození z důvodu uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. U provozuschopného stavu se jedná o

provedení oprav i s použitím jiných materiálů, dílů, součástí, technologií, než byli původní. Nesmí však dojít k technickému zhodnocení.

Údržba – pravidelná činnost, která zpomaluje fyzické opotřebení a napomáhá předcházet poruchám. Součástí údržby je odstranění drobnějších závad. (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 53)

3.8 Vyřazení dlouhodobého majetku

K vyřazení dlouhodobého majetku může dojít z několika důvodů:

- prodej
- darování, bezúplatný převod
- fyzická likvidace
- manko či jiné způsoby vyřazení

Podle způsobu vyřazení se také odvíjí způsob účtování vyřazeného majetku. Z účetního hlediska se vyřazení dlouhodobého majetku zaúčtuje jako úbytek na daném evidenčním i oprávkovém účtu. (Landa, 2006, s. 163)

Kovaníková (2012, s. 247) se k vyřazení majetku vyjadřuje tak, že je-li vyřazován dlouhodobý majetek odpisovaný, musí být z účetnictví vyřazena jak pořizovací cena, tak oprávky k danému majetku. Pokud má odpisovaný majetek ještě zůstatkovou cenu, musí se provést jednorázový odpis z účtu oprávek k příslušnému majetku. Pokud vyřazujeme dlouhodobý majetek neodepisovaný, zúčtuje se v pořizovací ceně.

3.9 Evidence dlouhodobého majetku

Funkce evidenční a důkazní je jednou ze základních funkcí účetnictví. Základními pravidly pro evidenci dlouhodobého majetku se v současnosti zabývá Český účetní standard č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a Český účetní standard č. 014 Dlouhodobý finanční majetek. Pro správnou účetní evidenci je nutné zavést syntetickou a analytickou evidenci podle skupin majetku. (Landa, 2006, s. 165-166)

3.9.1 Analytické účty dlouhodobého majetku

Analytické účty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku jsou zaváděny především pro identifikaci majetku. Obsahují název, popis majetku, datum a způsob pořízení a uvedení do užívání, ocenění, roční sazby účetních odpisů, atp.

Pro dlouhodobý finanční majetek se vedou analytické účty podle jednotlivých složek. Musí obsahovat údaje, které jsou potřebné k přesné identifikaci daných aktiv. (Kovanicová, 2012, s. 250)

3.10 Inventarizace

Inventarizace zajišťuje věcnou správnost účetnictví, porovnává shodu mezi skutečným a účetním stavem jednotlivých druhů majetku a závazků podniku. Obecně značí:

- zjištění skutečného stavu aktiv a závazků, které jsou určeny k inventarizaci, (jedná se o tzv. inventuru, výsledek se zaznamenává do inventurních soupisů, které jsou podepsány odpovědnou osobou.)
- srovnávání skutečného stavu se stavem účetním
- zjištění rozdílů, které mohou nastat jako přebytek prostředků ve skutečnosti nad stavem účetním, či manko, resp. ztráta v normě přirozených úbytků. Jedná se o tzv. inventarizační rozdíly.
- určení a objasnění vzniklého rozdílu za účelem správného zjištění jeho příčin
- vypořádání vzniklých rozdílů
- návrhy na opatření, která povedou k zabránění vzniku dalších možných rozdílům (Kovanicová, 2012, s. 43-44)

Inventarizace může být prováděna dvěma způsoby a to:

- a) fyzickou inventurou – zjišťování skutečného stavu měřením, vážením, počítáním, případně jiným způsobem
- b) dokladovou inventurou – je prováděna u majetku a závazků, které nelze vizuálně zjistit, jedná se také o aktiva a pasiva účtované na podrozvahových účtech. (Česko, 1991)

3.10.1 Inventurní soupis

Do inventurního soupisu jsou zaznamenány výsledky z prováděné inventarizace. Jedná se o účetní záznamy, které musí obsahovat jisté náležitosti:

- „jednoznačné určení majetku, který podléhá inventarizaci
- podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností
- ocenění majetku a závazků při periodické inventarizaci k rozvahovému dni nebo i k rozhodnému dni
- ocenění majetku při průběžné inventarizaci ke dni ukončení inventury nebo i k rozhodnému dni
- okamžik, ke kterému se sestavuje účetní závěrka
- rozhodný den, pokud jej účetní jednotka stanovila
- okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.“ (Česko, 1991)

3.10.2 Kdo může inventarizaci provádět

Inventarizaci je často prováděna jen jedinou osobou, která nemusí mít vztah k inventarizovanému majetku a závazků. Může ji vykonávat například sám podnikatel, společník, či jakákoliv odpovědná osoba v zaměstnaneckém poměru. Za určitých podmínek se může jednat i o osobu bez zaměstnaneckého poměru. Na odpovědnou osobu vykonávající inventarizaci nejsou kladeny žádné požadavky na kvalifikaci. (Schiffer, 2006, s. 29)

4 DLOUHODOBÝ MAJETEK Z POHLEDU VYBRANÝCH POMĚROVÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY

V následující kapitole je uvedeno několik základních ukazatelů finanční analýzy, které souvisí s dlouhodobým majetkem. Společnost může využít například analýzy zadluženosti, majetkové a finanční struktury, krytí dlouhodobého majetku a jiné.

4.1 Význam finanční analýzy

Finanční analýza je důležitou součástí finančního řízení podniku. Prostřednictvím finančních nástrojů je diagnostikován finanční stav podniku, odchylka od očekávaných parametrů, zjištění příčin vzniku odchylek, určení konkrétního opatření. (CzechTrade, ©1997 – 2016)

Poměroví ukazatelé jsou základním nástrojem finanční analýzy. Pomocí poměrových ukazatelů lze snadno získat obraz o finanční situaci podniku. Poměrový ukazatel čerpá informace z položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a cash flow. Nejčastěji jsou využívány skupiny ukazatelů zadluženosti, likvidity, rentability, aktivity a ukazatele kapitálového trhu. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 84)

4.2 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Ukazatel zadluženosti pro podnik slouží k určení výše rizika. Je určován poměrem vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Čím více se zvyšuje zadluženost, tím více roste riziko, které na sebe podnik bere. Je však vhodné mít nějakou část cizího kapitálu, z toho důvodu, že cizí kapitál je levnější než vlastní. Dochází k takzvanému daňovému štítu, kdy úrok jako náklad snižuje zisk, tudíž dochází k nižší dani, která vychází ze zisku. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 84-85)

Mezi nejzákladnější ukazatele zadluženosti patří **ukazatel celkové zadluženosti**. Doporučená hranice, ve které by se dle mnoha autorů měla zadluženost pohybovat, je 30 – 60 %. Ukazatel celkové zadluženosti je tvořen poměrem cizích zdrojů a celkových aktiv. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 85)

Míra zadluženosti patří mezi další časté ukazatele zadluženosti. V tomto ukazateli jsou poměřovány cizí zdroje a vlastní kapitál. Je důležité sledovat tento ukazatel v čase. Podíl cizích zdrojů se v čase může zvyšovat či snižovat. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 86)

Úrokové krytí je významný ukazatel při financování s cizími úročenými zdroji. Charakterizuje zadluženost prostřednictvím schopnosti podniku splácet úroky. Doporučená hodnota pro ukazatele zadluženosti by se měla pohybovat nad hodnotou 5. Pokud podnik dosáhne hodnoty 1, znamená to, že vytvořil zisk, který pokryje jen úroky. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 87)

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem je zjišťován poměrem vlastního kapitálu a dlouhodobého majetku. Pokud výsledek bude vyšší než 1, vyplývá z toho, že podnik využívá vlastní kapitál ke krytí oběžných aktiv. Preferuje tedy finanční stabilitu před výnosem. Pokud dlouhodobý majetek slouží podniku k hlavní činnosti, je vhodné, aby byl z větší části financován vlastním kapitálem. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 88)

Krytí dlouhodobému majetku dlouhodobými zdroji – je zde důležité zlaté pravidlo financování, které ukazuje, že dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobými zdroji. Při hodnotě nižší než 1 může mít podnik problém s úhradou závazků, protože část svého dlouhodobého majetku kryje oběžným majetkem. Jedná se o takzvanou agresivní strategii financování. Tato strategie je levnější a rizikovější. V druhém případě se může jednat o konzervativní strategii financování, kdy podnik dlouhodobými zdroji kryje i velkou část krátkodobého majetku. Podnik se tak stává finančně stabilním, ale strategie je mnohem dražší. V posledním případě může podnik zvolit neutrální strategii financování. Znamená to, že zvolí přiměřené krytí dlouhodobého majetku dlouhodobým kapitálem. (Knápková, Pavelková, 2013, s. 88-89)

4.2.1 Vertikální analýza

Vertikální analýza je nástroj pro hodnocení jednotlivých položek účetní závěrky nebo skupinu položek s ohledem na konkrétní základní sumu. Obvykle si nejprve definujeme klíčovou celkovou částku jako základnu, pro výkaz zisků a ztrát jsou to většinou příjmy a pro rozvahu obvykle celková aktiva.¹ (Wild, 2013, s. 965)

¹Vertical analysis is a tool to evaluate individual financial statement items or a group of items in terms of a specific base amount. We usually define a key aggregate figure as the base, which for an income statement is usually revenue and for a balance sheet is usually total assets.

4.2.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza je nástrojem pro hodnocení vývoje položek finančních výkazů v čase. Je založena na analýze trendů. Vyhodnocení se provádí prostřednictvím absolutních a relativních změn položek výkazů. Pro výpočet této analýzy je nutné mít k dispozici delší časovou řadu údajů. (Managementmania, ©2011 – 2013)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PŘEDSTAVENÍ PODNIKU

Tato kapitola je zaměřena na analýzu společnosti Cebes a.s. Při zkoumání podniku bude vycházeno z interních dokumentů podniku, výročních zpráv firmy, z jejich webových stránek a dat z účetních programů společnosti Cebes a.s.

Společnost Cebes a.s. je zapsána v obchodním rejstříku u KS v Brně, oddíl B., vložka 2978, ode dne 28. června 1999.

Základní kapitál společnosti je tvořen 100 ks akcií na jméno, které jsou v zaknihované podobě a ve jmenovité hodnotě 10 000 Kč, nejsou obchodovatelné na veřejných trzích. Základní kapitál společnosti je tedy 1 000 tis. Kč. (Cebes a.s., ©2015)

5.1 Charakteristika strojírenského průmyslu

Historie strojírenství sahá již do doby mezi světovými válkami. Tehdejší Československo patřilo k jedné z nejvýznamnějších strojírenských zemí světa.

V dnešní době je strojírenské odvětví stále zastoupeno ve všech částech republiky. Česká republika patří se svou tradicí k předním výrobcům dopravních prostředků, zejména automobilů. Dále jsou vyráběny všechny druhy kolejových vozidel, tramvaje, trolejbusy, soupravy metra, letecká výroba. (Cebes a.s., ©2015)

5.2 Historie podniku

Historie podniku Cebes a.s. sahá do roku 1999, kdy byl založen jako společnost, která se orientuje na výrobu komutátorů pro stejnoměrné elektrické stroje, sběracích kroužků a kartáčových držáků pro komutátorové a kroužkové stroje a kroužkových sběračů. Pokračovala tak ve velké části produkce komponentů, jejichž výrobu zahájila firma MEZ Brumov již v roce 1947.

Vyráběné produkty jsou používány v energetickém průmyslu (generátory větrných elektráren), v automobilovém průmyslu nebo v elektrotechnickém průmyslu. Jedná se především o motory všeobecného využití, motory pro manipulační techniku (vysokozdvížené vozíky, motory pro lokomotivy, tramvaje).

Převážná část produkce je vyvážena do zemí Evropské unie, do východní Evropy, Číny, Jižní Ameriky a Afriky. (Cebes a.s., ©2015)

5.3 Strategie společnosti

Akciová společnost Cebes je zákaznický orientovaná, výrobní procesy vedou k řádnému a včasnému plnění při požadované vysoké kvalitě zpracování. K dosažení tohoto standardu je stanoveno několik hlavních strategických cílů, kterých se společnost snaží dosahovat. Patří mezi ně zejména:

- plnění právních předpisů, které se vztahují na společnost a splnění požadavků příslušných norem
- zvyšování odpovědnosti a úlohy vedoucích pracovníků na všech stupních řízení společnosti
- ekonomická stabilita, nezadluženost firmy, trvalý růst tržeb
- systém řízení v souladu s normami ISO 9001, ISO 14001 a ISO 3834-2
- technologický a funkční rozvoj kvality výrobků a služeb se vzájemným působením na zákazníka. (Cebes a.s., ©2015)

5.4 Organizační struktura společnosti

Společnost má v průměru 220 zaměstnanců v čele s ředitelem společnosti, který řídí odborné útvary, jimiž jsou: řízení jakosti, ekonomický, marketing a prodej, řízení výroby a zásobování, technický. Organizační struktura je stupňovitá a vychází z organizačního schématu společnosti.

Při řízení společnosti jsou dány vztahy:

- a) Nadřízenosti a podřízenosti odpovídající stupňovité (přímé) formě organizace
- b) Odborné (metodické), které jsou realizovány formou metodických pokynů vydávaných sekretariátem ředitele společnosti. (Cebes a.s., ©2015)

5.5 Účetnictví firmy

Společnost Cebes a.s. vede účetnictví v plném rozsahu podle zákona o účetnictví 563/1991 Sb. v platném znění a dále podle Prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb.

Při zpracování účetnictví používá program společnosti ALTEC a. s., který obsahuje všechny moduly s výjimkou modulu mezd. Tento je zpracováván v programu UNIS Brumov. Účetní program ALTEC navazuje na dodavatelský program technické přípravy výroby SYSKLAS.

Účetní zápisy jsou uspořádány v účetních knihách, předepsaných zákonem o účetnictví:

- a) Deník (účetní zápisy jsou uspořádány z časového hlediska chronologicky za sebou)
- b) Hlavní kniha (účetní zápisy jsou uspořádány z věcného hlediska)
- c) Knihy analytické evidence (analytická evidence je součástí hlavní knihy)

6 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU VE FIRMĚ CEBES

A.S.

Společnost Cebes a.s. se řídí vymezením dlouhodobého majetku definovaném v zákonu o účetnictví a zákonu o daních z příjmů:

Dlouhodobý nehmotný majetek, jehož pořizovací cena je 60 001 Kč a více a doba použitelnosti je delší než jeden rok.

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok v ocenění od 30 001 Kč do 60 000 Kč. Pokud je doba použitelnosti delší než jeden rok, ale ocenění majetku nedosahuje hranici 30 000 Kč, účtuje se tento majetek přímo do nákladů.

Dlouhodobý hmotný majetek, jehož pořizovací cena je 40 001 Kč a více a doba použitelnosti delší než jeden rok.

Drobný dlouhodobý hmotný majetek v ocenění od 15 001 Kč do 40 000 Kč a s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Pokud je doba použitelnosti delší než jeden rok, ale ocenění majetku je nižší než 15 000 Kč, účtuje se tento majetek přes účet zásob přímo do nákladů a je součástí podrozvahové evidence.

U majetku do 500 Kč, který slouží k individuální potřebě (kalkulačky, diktafony a ost.), uživatel zajistí na úrovni útvaru evidenci tohoto majetku a tento majetek je účtován přímo do nákladů.

6.1 Dlouhodobý hmotný majetek - členění

Dlouhodobým hmotným majetkem jsou složky, jejichž ocenění je 40 001 Kč a více, v jednotlivém případě a doba použitelnosti delší než jeden rok. Jedná se o tyto jednotlivé složky:

- účet 021 Budovy, haly, stavby
- účet 022 Hmotné movité věci a jejich soubory, pracovní stroje a zařízení, přístroje a zvláštní technické zhodnocení, jeřáby, dopravní prostředky nad 40 000 Kč, DHM 15 001 - 40 000 Kč a drobný HM do 40 000 Kč.
- účet 029 Ostatní DHM 40 001 Kč a více, který nelze zařadit na předchozí účty (speciální náradí a přípravky, modely, formy, kontejnery, speciální přípravy SU-KaT, předměty z drahých kovů).
- účet 031 Pozemky

- účet 032 Umělecká díla a sbírky

6.1.1 Příslušenství dlouhodobého hmotného majetku

Příslušenství DHM tvoří předměty (např. přídavná nebo výměnná zařízení), které společně s hlavní věcí tvoří jeden majetkový celek a jsou součástí jeho ocenění a evidence. Příslušenství DHM je součástí dodávky hlavní věci, může se k hlavní věci přiřadit i dodatečně, tj. technickým zhodnocením.

Aby se majetek stal dlouhodobým, musí být uveden do užívání, tzn.: musí být zabezpečeny všechny technické funkce potřebné k užívání a musí být splněny všechny povinnosti stanovené právními předpisy, např. stavební, ekologické, požární, bezpečností, hygienické.

6.2 Majetková struktura společnosti Cebes a. s.

Následující tabulky zachycují horizontální a vertikální analýzu majetkové společnosti ve sledovaném období 2012 – 2015. Během tohoto období došlo k několika změnám.

Tabulka 1: Majetková struktura společnosti Cebes a. s.

(vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

(v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015
AKTIVA	130 171	122 042	144 629	207 951
Dlouhodobý majetek	58 138	40 467	41 471	66 731
DNM	103	101	81	39
DHM	58 035	40 366	41 390	66 692
DFM	0	0	0	0
Oběžná aktiva	71 523	81 181	102 820	140 662
Zásoby	41 557	43 607	68 943	53 283
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	17 545	25 285	40 024	42 361
KFM	12 421	12 289	9 513	29 358
Časové rozlišení aktiv	510	394	338	558

Tabulka 2: Horizontální a vertikální analýza společnosti Cebes a. s.

(vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2013	2014	2015	13/12	14/13	15/14
AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	-6,24%	18,51%	43,78%
Dlouhodobý majetek	33,16%	28,67%	32,09%	-30,39%	2,48%	60,91%
DNM	0,08%	0,06%	0,02%	-1,94%	-19,80%	-51,85%
DHM	33,08%	28,62%	32,07%	-30,45%	2,54%	61,13%
DFM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	66,52%	71,09%	67,64%	13,50%	26,66%	36,80%
Zásoby	35,73%	47,67%	25,62%	4,93%	58,10%	-22,71%
Dlouhodobé pohledávky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Krátkodobé pohledávky	20,72%	27,67%	20,37%	44,12%	58,29%	5,84%
KFM	10,07%	6,58%	14,12%	-1,06%	-22,59%	208,61%
Časové rozlišení	0,32%	0,23%	0,27%	-22,75%	-14,21%	65,09%

Pro vertikální a horizontální analýzu majetkové struktury společnosti Cebes a. s. byly použity údaje z let 2013 – 2015. Vertikální analýza majetkové struktury zachycuje podíl jednotlivých položek na celkových aktivech.

Dlouhodobý majetek byl ve sledovaném období velmi kolísavý. V roce 2014 došlo k snížení o necelých 5 % a v dalším roce následoval opět nárůst. Jedná se především o samostatný movitý majetek, přesněji o stroje a zařízení, které slouží k výrobě. V roce 2014 společnost zaznamenala výrazný pokles v investicích do nových strojů a zařízení. V roce 2015 došlo ke zvratu situace a společnost se opět zaměřila na investice do strojů. Došlo k nárůstu dlouhodobého majetku o necelé 4 %. Společnost se neustále snaží zvyšovat technickou úroveň strojního zařízení a na pořízení tohoto majetku se snaží neustále získávat nové dotace.

Položky dlouhodobého nehmotného majetku jsou zanedbatelné.

Oběžná aktiva měla největší podíl v roce 2014. Navýšené byly především zásoby a krátkodobé pohledávky. V roce 2015 došlo opět ke snížení zásob a ke zvýšení krátkodobého finančního majetku.

6.3 Struktura dlouhodobého majetku v roce 2015

Dlouhodobý majetek ve firmě Cebes a.s. má 32 % podíl na celkových aktivech. Největší podíl má však dlouhodobý hmotný majetek. Jelikož se jedná o výrobní firmu, dlouhodobý hmotný majetek obsahuje především stroje a zařízení.

DHN se na celkové struktuře podílí pouze nepatrnou hodnotou 39 000 Kč, která přísluší software.

Položky dlouhodobého finančního majetku jsou nulové.

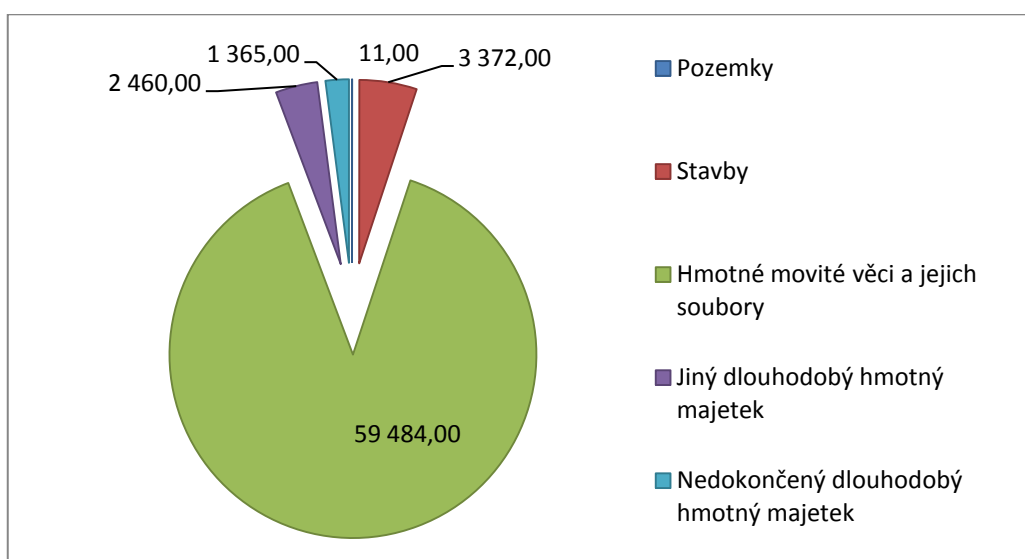
Následující tabulka zobrazuje strukturu dlouhodobého majetku v roce 2015. Hodnoty jsou uvedeny jednak v tisících Kč a také v procentním zastoupení jednotlivého druhu majetku na celkovém dlouhodobém majetku.

Tabulka 3: Struktura dlouhodobého majetku v roce 2015
(vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

Název	tis. Kč	% zastoupení
Dlouhodobý hmotný majetek	66 692	99,94%
Dlouhodobý nehmotný majetek	39	0,06%
Dlouhodobý finanční majetek	0	0,00%
Celkem dlouhodobý majetek	66 731	100,00%

6.4 Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2015

Následující graf znázorňuje strukturu dlouhodobého hmotného majetku v roce 2015. Největší zastoupení mají položky, hmotné movité věci a jejich soubory, jiný dlouhodobý majetek, dále pak pozemky, stavby a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Obrázek 1: Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2015 (vlastní zpracování)

Z grafu struktura dlouhodobého hmotného majetku je zřejmé, že největší podíl na dlouhodobém hmotném majetku mají hmotné movité věci a jejich soubory. Jedná se především o majetek, který je v rámci analytické evidence členěn následovně:

- speciální nářadí přípravky
- modely a forma
- pracovní stroje a zařízení
- zvláštní technická zařízení a přístroje
- inventář a vnitřní zařízení
- palety
- přípravky SUKaT
- předměty z drahých kovů
- DHM použitý - ne 1. vlastník

Další významnější položkou jsou například stavby. Jedná se o budovy, které společnost vlastní a má zde své sídlo. Výrobní prostory jsou umístěny v pronajatých budovách. Další dlouhodobý majetek, který firma vlastní je majetek pořízený, ale ke konci účetního období nezařazený na majetkové účty, a jiný dlouhodobý majetek, který zahrnuje účet ostatního dlouhodobého hmotného majetku nad 40 tis. Kč (modely, formy, speciální nářadí a přípravky aj.)

6.5 Investice do dlouhodobého majetku

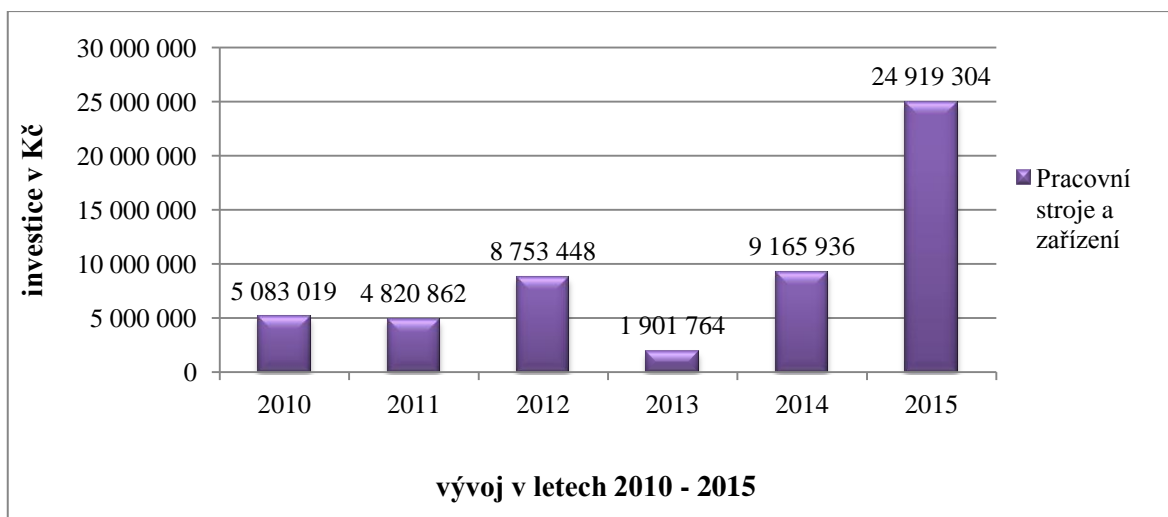
V následující tabulce jsou uvedeny investice do dlouhodobého majetku v období od roku 2010 – 2015. Nejvíce společnost investovala do pracovních strojů a zařízení po celou sledovanou dobu. Každoročně společnost investuje do ostatního dlouhodobého hmotného majetku, který zahrnuje především speciální nářadí a přístroje nad 40 tis. Kč, modely a formy atd.

Tabulka 4: Investice do dlouhodobého majetku v letech 2010 – 2015 v Kč

(vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

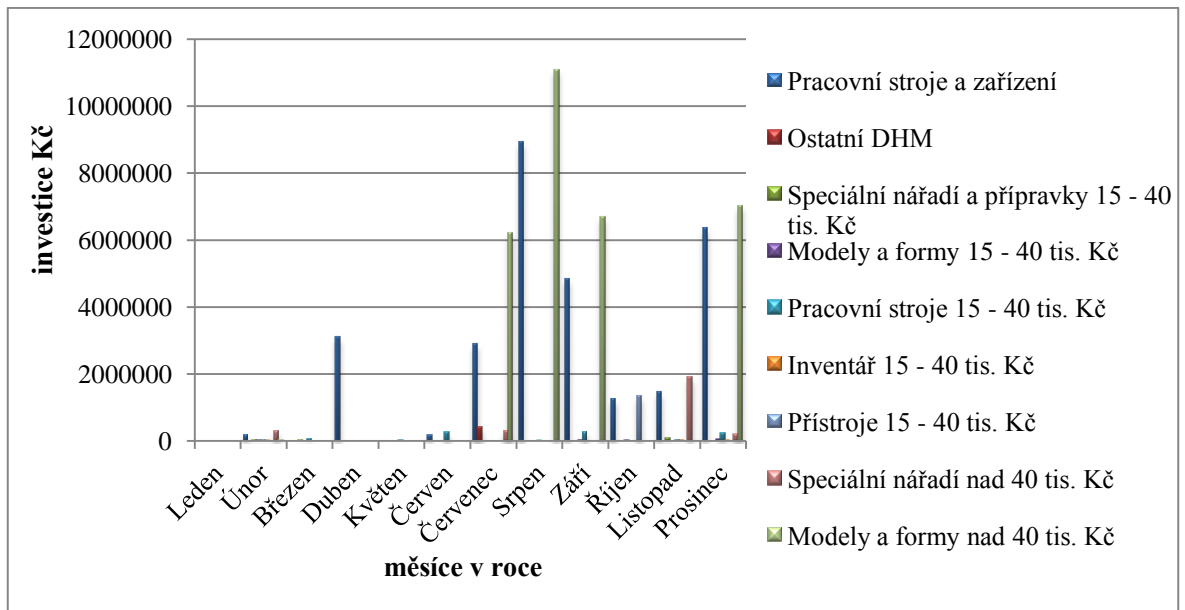
Položka majetku	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Software	0	0	0	68 300	57 556	0
Ostatní DNM nad 60 000 Kč	0	195 925	0	0	0	0
Stavby	436 393	0	0	0	0	0
Pracovní stroje a zařízení	5 083 019	4 820 862	8 753 448	1 901 764	9 165 936	24 919 304
Ostatní DHM	100 600	401 828	299 285	532 443	442 467	1 216 528

Největší podíl investic, jak je vidno v předchozí tabulce, jsou investice do pracovních strojů a zařízení. Následující graf tedy zobrazuje vývoj toho druhu majetku v letech 2010 – 2015. V roce 2013 byl velký pokles proti předchozímu roku v investicích o téměř 7 milionů Kč. Společnost v roce 2013 výrazně snížila své investice. V roce 2014 se vše změnilo a firma opět investovala velké množství do majetku. Abnormální vzestup proti předchozím letům zaznamenal rok 2015, kdy společnost investovala do majetku necelých 25 mil. Kč.

Obrázek 2: Investice do pracovních strojů a zařízení v letech 2010 – 2015 (vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

Jelikož rok 2015 vymyká z hlediska investic předchozím rokům, tak jsem v následujícím grafu rozebrala jednotlivé investice z postupně dle měsíců a druhu majetku. V první půlce roku investice nebyly nějak vysoké. Zlom však nastal v druhém pololetí. Nejvíce firma investovala v měsíci srpnu částkou 20 mil. Kč, a to pořízením nových strojů.

Obrázek 3: Investice do dlouhodobého majetku v roce 2015 (vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

7 JEDNOTLIVÉ FÁZE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Tato kapitola se bude zabývat jednotlivými fázemi dlouhodobého majetku přes jeho pořízení, zařazení, stanovení odpisů, až po vyřazení likvidací nebo prodejem. Součástí kapitoly je i názorný příklad pořízení soustruhu CNC, který jednotlivé fáze zahrnuje.

7.1 Pořízení dlouhodobého majetku

Ve společnosti Cebes a.s. je dlouhodobý majetek nejčastěji pořizován nákupem nebo vlastní činností. Do roku 2013 k pořízení majetku firma využívala i leasing.

Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku je účtováno na účet 041 - pořízení dlouhodobého nehmotného majetku. Na tomto účtu se také účtuje o technickém zhodnocení nad 30 000 Kč. Na samostatný analytický účet pořízení společnost účtuje výdaje spojené s vyhotovením movitých předmětů (např. prototypů, modelů, vzorků), na kterých se zkoušejí a ověřují práce.

Je-li majetek vyráběn vlastní činností, účtuje společnost přes účet 623 - Aktivace DNM. Pokud jsou vytvářeny variantní projekty, jsou součástí ocenění majetku náklady na všechna variantní řešení.

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku a technické zhodnocení v částce 15 000 Kč účtuje společnost přes účet 042 - pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Účet dále obsahuje výdaje spojené s pořízením majetku do doby uvedení do užívání, dopravné, montáž, clo atd.

Je-li dlouhodobý hmotný majetek vyráběn vlastní činností, je účtován přes účet 624 - Aktivace DHM.

7.2 Odpisový plán společnosti Cebes a. s.

Odepisování dlouhodobého majetku se dělí na odpisy účetní a daňové. Daňové odpisy se řídí zákonem o daních z příjmu 586/1992 Sb. Účetní odpisy společnosti Cebes a.s. se liší podle jednotlivých kategorií majetku.

7.2.1 Účetní odepisování dlouhodobého nehmotného majetku ve firmě Cebes a. s.

Jedná se o dlouhodobý nehmotný majetek v pořizovací ceně 60 000 Kč a více. Zde platí zásada, že daňové odpisy se rovnají účetním odpisům.

- software, nehmotný výsledek výzkumu a vývoje jsou odepisovány po dobu 36 měsíců od měsíce následujícího po zařazení na majetkovém účtu
- ostatní nehmotný majetek je odepisován 72 měsíců od měsíce následujícího po zařazení na majetkový účet

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Jedná se o majetek v pořizovací ceně 30 001 – 60 000 Kč. Tento majetek firma odepisuje účetně dle doby použitelnosti, nejméně však 36 měsíců od měsíce následujícího po zařazení na majetkový účet.

Nehmotný majetek do 30 000 Kč je účtován do nákladů na účet 518286.

7.2.2 Účetní odepisování hmotného majetku ve firmě Cebes a.s.

Dlouhodobý hmotný majetek, jehož pořizovací cena je 40 001 Kč a více je zařazen v odpisové skupině 1 až 3 a je odepisován rovnoměrně po dobu 8 let. Majetek, který spadá do odpisové skupiny 4, 5 a 6 bude odepisován rovnoměrně po dobu 45 let od měsíce následujícího po zařazení na majetkový účet.

Dlouhodobý hmotný majetek, jehož pořizovací cena je 15 001 Kč do 40 000 Kč bude odepisován nejméně 24 měsíců od měsíce následujícího po zařazení na majetkový účet. Mezi výjimky patří stroje, které budou odepisovány minimálně 36 měsíců.

Hmotný majetek v pořizovací ceně do 15 000 Kč není považován za dlouhodobý, proto bude účtován přímo do nákladů na účet 501212 v měsíci pořízení.

7.2.3 Daňové odepisování dlouhodobého majetku

Společnost Cebes a. s. se u daňového odepisování dlouhodobého majetku řídí zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Jednotlivý majetek je rozdělen do odpisových skupin a daňově je odepisován zrychleným způsobem.

7.3 Odepsanost dlouhodobého hmotného majetku v letech 2012 – 2015

Tabulka 5: Odepsanost DHM v letech 2012-2015
(vlastní zpracování na základě interních materiálů podniku Cebes a.s.)

		2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	33,30%	37,19%	36,00%	29,86%
Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	52,77%	64,09%	66,00%	57,02%
Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)	004	94,62%	94,91%	96,00%	98,09%
Zřizovací výdaje	005	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Software	007	100,00%	96,33%	95,00%	97,80%
Ocenitelná práva	008	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Goodwill	009	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	61,42%	85,77%	100,00%	100,00%
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)	013	52,11%	63,54%	65,00%	56,47%
Pozemky	014	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stavby	015	9,23%	16,88%	19,00%	19,85%
Hmotné věci a jejich soubory	016	55,73%	62,67%	65,00%	55,63%
Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	85,39%	86,53%	88,00%	81,85%
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabulka ukazuje celkovou odepsanost dlouhodobého majetku ve firmě Cebes a.s. v letech 2012 – 2015. Z vypočtené tabulky je zřejmé, že celková odepsanost majetku je velmi vysoká. Software, který patří mezi dlouhodobý nehmotný majetek, je odepsán v roce 2015 z 97,80 %. Z položek dlouhodobého hmotného majetku jsou v roce 2015 odepsané stavby téměř z 20 %, u samostatných movitých věcí a souboru hmotných movitých věcí se odepsanost v roce 2015 proti předchozímu roku snížila na 56 %. Snížení bylo vyvoláno v důsledku pořízení nového majetku. Dále pak jiný dlouhodobý hmotný majetek, který je odepsán z 82 %. Mezi jiný dlouhodobý majetek společnost zařazuje například: speciální nářadí, modely a formy, speciální přístroje SUKaT atd.

V položkách dlouhodobého finančního majetku společnost Cebes a.s. nevykazuje žádný majetek.

7.4 Technické zhodnocení

Výdaje na technické zhodnocení DNM se soustřeďují na účtu 518286 u DHM na účtu 548445. Pracovnice účtárny tyto účty zkontroluje na konci účetního období. Pokud technické zhodnocení přesáhne za jedno účetní období stanovenou částku technického zhodnocení, dojde k přeúčtování na účet pořízení DM. Následně je zvýšena pořizovací cena majetku, na kterém bylo technické zhodnocení provedeno.

7.5 Zařazení majetku

O zařazení majetku na majetkový účet je účtováno v okamžiku uvedení do užívání, tzn. zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání. Společnost Cebes a.s. vede minimálně měsíc veškerý pořízený majetek na účtu pořízení 041 nebo 042. Po uplynutí této lhůty a zaúčtování všech výdajů spojených s pořízením, se majetek přeúčtovává na příslušné účty majetku. Výjimku tvoří majetek pořízený na konci účetního období, kdy se po zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání a zaúčtování všech souvisejících nákladů majetek uvede na majetkový účet v témže měsíci.

Veškerý DM je veden v datových souborech počítače a každý majetek má svoji inventární kartu.

7.6 Vyřazení dlouhodobého majetku

Vyřazení dlouhodobého majetku je vždy prováděno na základě protokolu o vyřazení. Účetně se postupuje v souladu s platnou účtovou osnovou a postupy účtování pro podnikatele. Za správný organizační průběh vyřazení dlouhodobého majetku zodpovídá pracovník sekretariátu ředitele ve spolupráci s ekonomickým útvarem.

7.6.1 Likvidace prodejem

Likvidaci majetku provádí likvidační komise, která je zřízena na úrovni ředitele. Uživatel majetku daného útvaru předloží tajemníkovi likvidační komise návrh na odprodej nebo likvidaci dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku.

7.6.2 Likvidace šrotací

Likvidace šrotací je prováděna obdobně jako likvidace prodejem. Šrotovaný majetek je předán do šrotového hospodářství společnosti.

Záznam o likvidaci prodejem nebo šrotací provádí sekretariát ředitele v informačním systému společnosti, likvidační protokol je pak předán do účtárny.

Analýza dokumentů firmy Cebes a.s. ukazuje, že jiný způsob vyřazení dlouhodobého majetku nepoužívá.

7.7 Pořízení soustruhu CNC – příklad, účtování

V roce 2012 společnost Cebes a. s. investovala peněžní prostředky k zakoupení nového soustruhu CNC od firmy FERMAT GROUP a. s. Tento soustruh byl pořízen v dubnu a do užívání byl uveden dne 1. května 2012. Majetek byl pořízen z 50 % vlastními prostředky a z 50 % dotací z EU. Pořizovací cena majetku bez DPH byla 9 950 000 Kč. Jelikož dotace na pořízení DM nevstupuje do pořizovací ceny, majetek byl zařazen v hodnotě 4 975 000 Kč.

Po zařazení majetku do užívání byly dle zákona o dani z příjmu stanoveny zrychlené daňové odpisy a majetek byl zařazen do 2. odpisové skupiny. Roční daňový odpis byl stanoven na 398 000 Kč a měsíční daňový odpis 33 167 Kč. V dubnu 2016 měl tento soustruh CNC zůstatkovou cenu 265 332 Kč. V roce 2016 bude tento majetek z daňového hlediska zcela odepsán.

Účetně je majetek odepisován dle odpisového plánu po dobu 8 let. Roční odpisová sazba byla stanovena na 12,50 %, roční odpis byl tedy 621 875 Kč a měsíční účetní odpis 51 853 Kč. Dle účetního odepisování měl soustruh CNC v dubnu roku 2016 zůstatkovou hodnotu 2 487 499 Kč. Z účetního hlediska se bude tento majetek odepisovat do roku 2020.

Tabulka 6: Účtování pořízení v roce 2012 (vlastní zpracování)

Účtování v roce pořízení 2012	Cena	Účtování
Pořízení DM - cena bez DPH	9 950 000 Kč	042101/321101
DPH 21 %	1 990 000 Kč	343110/321101
Dotace z EU 50 %	4 975 000 Kč	346003/042101
Uvedení soustruhu do užívání	4 975 000 Kč	022001/042101
Úhrada dodavateli	9 950 000 Kč	321101/221001
Odpis v roce 2012	995 000 Kč	551503/082001

Tabulka 7: Výpočet daňových zrychlených odpisů (vlastní zpracování)

Rok	výpočet	roční odpis	zůstatková cena
2012	4 975 000 / 5	995 000	3 980 000
2013	2 * 3 980 000 / 6-1	1 592 000	2 388 000
2014	2 * 2 388 000 / 6-2	1 194 000	1 194 000
2015	2 * 1 194 000 / 6-3	796 000	398 000
2016	2 * 398 000 / 6-4	398 000	0

Tabulka 8: Výpočet účetních odpisů (vlastní zpracování)

Rok	výpočet	roční odpis	zůstatková cena
2012	12,5 % * 8 měsíců	414 584	4 560 416
2013	12,5 % * 12 měsíců	621 875	3 938 541
2014	12,5 % * 12 měsíců	621 875	3 316 666
2015	12,5 % * 12 měsíců	621 875	2 694 791
2016	12,5 % * 12 měsíců	621 875	2 072 916
2017	12,5 % * 12 měsíců	621 875	1 451 041
2018	12,5 % * 12 měsíců	621 875	829 166
2019	12,5 % * 12 měsíců	621 875	207 291
2020	12,5 % * 4 měsíce	207 291	0

Účetní sazba = 12,5 %

7.8 Leasing

Společnost leasing v současné době již nevyužívá. Rozhodla se na pořízení dlouhodobého majetku raději získávat dotace, protože je to pro ni výhodnější. Leasing byl ve společnosti ukončen v roce 2009. Některé leasingové splátky ještě pokračovaly v dalších letech. Pro příklad jsou v následující tabulce uvedeny čtyři druhy majetku, který byl pořízen na leasing před rokem 2009.

Tabulka 9: Příklad majetku pořízeného na leasing (vlastní zpracování)

Začátek	Název majetku	Pořizovací cena	Doba měsíc	Cena leasingu	Akontace	Konec
září 2008	CNC soustruh	4 328 340 Kč	60	5079766	432 834	srpen 2013
září 2008	CNC soustruh	4 400 025	60	5 163 906	440 022	srpen 2013
březen 2007	Frézovací stroj	4 666 900	36	5 051 732	933 380	březen 2010
říjen 2006	CNC soustruh	2 478 336	36	2 662 344	495 667	říjen 2009

8 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Základní jednotkou evidence je inventární předmět, kterým může být:

- jednotlivý předmět (soustruh, automobil)
- zařízení s vybavením a jiným příslušenstvím (CNC soustruh)
- několik předmětů, které plní funkci jako celek (výrobní linka)

8.1 Evidence dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 40 001 Kč a více a dlouhodobý nehmotný majetek v hodnotě 60 001 Kč a více pořízený dodavatelkou nebo vlastní činností je vždy pořizován odbornými útvary po odsouhlasení ředitele společnosti a uváděn do provozu prostřednictvím sekretariátu ředitele - správa majetku. Hlavním dokladem sekretariátu ředitele ve vztahu k evidenci majetku je zápis o převzetí stroje nebo zařízení a příjemka typu A.

8.1.1 Správa majetku

Výchozím evidenčním dokladem je "Zápis o převzetí stroje nebo zařízení" (včetně veškeré technické dokumentace investice a dodavatelských faktur). Sekretariát ředitele doplní povinné údaje o evidenci majetku, přidělí majetku inventární číslo, které zapíše do knihy inventurních čísel a provede zařídění majetku SKP. Prostřednictvím informačního systému vyplní inventurní kartu, kterou navede do databáze informačního systému. Na základě předání příjemky "A" uživateli majetku sekretariát ředitele. Zabezpečí připevnění nebo napsání inventurního čísla na stroj či zařízení.

8.2 Evidence drobného hmotného a nehmotného majetku

Evidence drobného dlouhodobého hmotného majetku do 15 001 Kč a nehmotného do 30 000 Kč.

Majetek je rozříděn a evidován pod těmito názvy:

- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
- Speciální nářadí a přípravky
- Formy a modely
- Pracovní stroje a zařízení
- Zvláštní technická zařízení a přístroje

- Inventář a vnitřní zařízení
- Palety
- Předměty z drahých kovů
- Přípravky SUKaT
- Auta nakoupená od leasingových společností
- Stroje nakoupené od leasingových společností
- Počítače nakoupené od leasingových společností

8.2.1 Středisko uživatel

Uživatel provede nákup DDHM nebo vystaví vnitřní objednávku na oddělení zásobování. U DDHM nakupovaného přímo uživatelským střediskem nebo zásobováním, je výchozím dokladem příjemka "A" vystavena příjmem prostřednictvím sekretariátu ředitele.

9 INVENTARIZACE VE SPOLEČNOSTI CEBES A. S.

Společnost Cebes a.s. se při inventarizaci řídí dle zákona o účetnictví č. 563/ 1991 Sb., kdy inventarizací se zjišťuje skutečný stav a ten je porovnáván se stavem účetním. Případné inventarizační rozdíly musí být vyrovnány.

Inventarizace se skládá z několika důležitých částí. Rozběh inventarizační aktivity začíná vydáním příkazu ředitele společnosti, ve kterém jmenuje členy hlavní inventární komise a rozhodne o jednotlivých členech dílčích inventarizačních komisí. Dále jsou určeny druhy zásob a majetku, u kterých bude inventarizace prováděna. Je stanoveno datum, ke kterému se inventarizace provádí, obvykle je inventarizace prováděna k 31. 10. daného roku.

Příkaz ředitele k provedení inventarizace obdrží všichni členové inventární komise, hmotně odpovědní pracovníci a vedoucí ekonomického útvaru společnosti.

Inventární komise se skládají z několika členů a předsedy.

Hlavní inventární komise jedná o problémech inventarizací, dohlíží na průběh inventarizace, vyhotovuje závěrečný protokol o průběhu a výsledcích inventarizace. Předkládá řediteli společnosti návrhy na vypořádání inventurních rozdílů.

Základní jednotkou jsou dílčí inventarizační komise, které provádí vlastní fyzickou inventarizaci ve vymezené oblasti majetku a zásob. Odpovídají za správnost a úplnost provedení inventarizace a za správné sepsání inventurních soupisů. Majetek, který podléhá inventarizaci se zapisuje do inventurních soupisů, které musí být do předem stanoveného data předány ekonomickému útvaru. Ostatní majetek se zapisuje do soupisu, který je označen „Soupis cizího majetku.“

9.1 Inventarizační dokumentace

Při inventuře majetku jsou vyhotoveny tyto dokumentace:

- 1) inventurní soupisy – vymezují položky věcně, místně a odpovědnostně. Na konci každého inventurního soupisu musí být prohlášení inventární komise, o tom, že majetek byl řádně zinventarizován a žádný majetek nebyl vynechán či zatajen.
- 2) inventarizační zápisy – jsou podle nich vyhotovovány a zaúčtovány účetní doklady na inventarizační rozdíly. Dále obsahují majetek, který je nepotřebný, nepoužitelný či nalezený.
- 3) soupis cizího majetku

9.2 Předmět inventarizace

Pro provádění inventarizace jsou stanoveny jednotlivé oblasti, u nichž je inventarizace prováděna. Jsou to:

- hmotný a nehmotný majetek,
- finanční investice,
- zásoby,
- finanční účty,
- zúčtovací vztahy,
- opravné položky, rezervy a ostatní rozvahové a podrozvahové účty.

9.3 Druhy inventarizace

Existuje několik druhů a okamžiků, kdy je inventarizace prováděna. Mezi druhy inventarizace patří:

- 1) FYZICKÁ
 - a. řádná – vyhláší ji ředitel společnosti a provádí se ke dni vyhlášení
 - b. mimořádná – vyhláší ji ředitel společnosti. Vyhlášena by byla v případě živelné pohromy, krádeže či při změně hmotně odpovědné osoby.
 - c. náhlá – je prováděna ihned po jejím vyhlášení. Vyhláší ji ředitel společnosti nebo vedení společnosti v případě podezření o nesprávném vedení majetku.
- 2) DOKLADOVÁ
 - a. řádná – je prováděna ke dni účetní závěrky (31. 12.)

V průběhu inventarizace je důležité kontrolovat fyzický stav inventarizovaných položek, vystavit inventarizační zápisy a inventurní soupisy.

Po skončení inventarizace inventurní komise předají veškerou dokumentaci účtárně do 14 dnů po ukončení inventarizace. Výsledky jsou zpracovány v účtárně společnosti. Účtárna zpracuje inventarizační zápisy a předloží zápis z inventarizace škodní a hlavní inventarizační komisi k projednání. Zjištěné rozdíly musí být zaúčtovány v účetní závěrce příslušného měsíce.

10 ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ A DOPORUČENÍ

Společnost Cebes a. s. patří mezi špičkové výrobce komutátorů pro stejnoměrné elektrické stroje, sběracích kroužků a kartáčových držáků pro komutátorové a kroužkové stroje a kroužkových sběračů. Svoji výrobu zaměřuje zejména na export a to především do zemí Spolkové republiky Německo, Čínské republiky, Slovinska, Irska, Rakouska a Slovenska.

Jelikož se jedná o výrobní firmu, většina investic směřuje k hmotným movitým věcem, především nákupu nových strojů a zařízení pro výrobu. Tato skutečnost byla ověřena při podrobnějším rozboru struktury dlouhodobého majetku. Zjištěná situace vybízí k sestavení odepsanosti majetku, kdy bylo zjištěno, že společnost má majetek zčásti odepsaný, odepsanost sahá přes 50 %. V roce 2015 došlo k významné investici do dlouhodobého majetku. Společnost investovala téměř 25 milionů Kč, což je proti předchozímu roku o 16 milionů Kč více. Příčinou této investice bylo to, že společnost se vzhledem k rostoucí poptávce po výrobcích rozhodla rozšířit svoji výrobu o několik nových potřebných strojů. Dlouhodobý majetek je v této společnosti velmi významnou položkou, měla by mu i nadále věnovat náležitou pozornost a dbát na jeho včasnou obměnu.

Další nedostatek jsem zaznamenala při práci s vnitřními směrnici společnosti. Od 1. 1. 2016 došlo k novelizaci zákona o účetnictví 563/1991 Sb., který upravuje některé skutečnosti v oblasti dlouhodobého majetku. U dlouhodobého nehmotného majetku dříve vykazované zřizovací výdaje nepaří do účetního výkazu jako samostatná položka, ale účetní jednotka o nich účtuje v ostatním dlouhodobém majetku. Další změnou je název vykazování samostatných movitých věcí a soubory movitých věcí, který byl přejmenován na hmotný movité věci jejich soubory. Společnost Cebes a.s. má poslední aktualizaci vnitřních směrnic k datu 1. 1. 2015. Doporučila bych provést novou aktualizaci, z výše uvedených důvodů, vyvolaných novelou zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb.

Jednotlivé fáze dlouhodobého majetku jako je způsob pořízení, ocenění, zařazení, likvidace provádí společnost Cebes a.s. v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. a vyhláškou k zákonu 500/2002 Sb. Daňové odpisy jsou počítány zrychleným způsobem a účetní odpisování vychází z rovnoměrného odpisu. Společnost tedy používá vhodný způsob pro lepší zobrazení skutečného opotřebení majetku.

Inventarizace je ve společnosti prováděna způsobem, kdy je ředitelem společnosti stanovena hlavní inventarizační komise, která se skládá s vedoucími pracovníky. Ředitel společnosti dále jmenuje i dílčí inventarizační komisi, a ta provádí fyzickou inventarizaci

v oblasti majetku a zásob. Při fyzické inventarizaci musí vystavit inventarizační zápis a inventurní soupis. Tento způsob dle mého názoru je zbytečně zdlouhavý lze jej nahradit novou technologií. Trh v dnešní době nabízí provádění inventarizace s využitím technologie čárových kódů. Existuje řada firem, které nabízí kompletní převod majetku firmy do čárových kódů včetně zajištění patřičného vybavení potřebného k provádění inventarizace. Jsou jimi přenosné terminály, tiskárny čárových kódů, software, služby v podobě zaškolení personálu, instalace, technická podpora, servis a další. U společnosti Cebes a.s. by se jednalo o majetek umístěný na jedné adrese, ve výrobní hale a v několika přilehlých kancelářích. Doposud je majetek evidován v účetním programu a fyzicky je označen příslušným štítkem. Při převodu majetku do čárových kódů by každá místnost byla označena příslušným štítkem, který by obsahovat databázi veškerého majetku, nacházejícího se v místnosti. Dále by každý předmět, který spadá do inventarizace byl označen příslušným štítkem s inventurním číslem. Existuje několik druhů štítků pro označení majetku, které obsahují název majetku, inventurní číslo, čárový kód, logo společnosti, atd. Tato firma by také musela rozlišit různé velikosti a typy štítků s čárovými kódy, protože se jedná o majetek různých velikostí, např. lisovací formy, střížné nástroje, atd. V den inventarizace by příslušná osoba, pověřená k výkonu inventarizace, prostřednictvím čtečky čárových kódů nejprve načetla čárový kód, připadající na danou místnost, a poté označila jednotlivý majetek, který se nachází uvnitř místnosti. Čtečka čárových kódů okamžitě poskytuje zpětnou vazbu o majetku, komu patří či zda se nachází na správném místě, kam patří. Výstupem inventury je inventurní protokol, který může sloužit jako podklad pro účetnictví a inventurní protokol o fyzické inventuře.

Výhodou provádění inventarizace prostřednictvím čárových kódů bych určitě vyzvedla časovou úsporu fyzické kontroly, zmenšení rizika nepřesných informací, které mohou vzniknout při ruční fyzické kontrole a také počet osob, které tuto inventarizaci provádějí.

Na trhu existuje několik firem, které nabízí zavedení čárových kódů pro inventarizaci majetku. Pro rozhodnutí zavedení čárových kódů by samozřejmě musel být proveden podrobný průzkum trhu dle patřičných požadavků firmy.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu dlouhodobého majetku společnosti Cebes a.s. a zjistit zda existují nějaké nedostatky v účetnictví o dlouhodobém majetku a navrhnout vhodná doporučení, která by vedla ke zlepšení účtování v oblasti dlouhodobého majetku.

Teoretická část byla zaměřena na studium literárních zdrojů a na základě získaných informací byla popsána právní úprava účetnictví a účetní výkazy. Dále bylo charakterizováno vymezení dlouhodobého majetku, jednotlivé fáze dlouhodobého majetku o d pořízení, oceňování, zařazení, odpisy, až po jeho vyřazení a inventarizace. Krátce jsou popsány i finanční ukazatele, které souvisí s dlouhodobým majetkem. Jednalo se o horizontální a vertikální analýzu majetku, analýzu zadluženosti a krytí dlouhodobého majetku.

V praktické části jsou aplikovány teoretické poznatky na konkrétní podnik Cebes a.s.. Nejprve byl samotný podnik představen, byla popsána jeho historie a vývoj, předmět hlavní činnosti a charakteristika odvětví, do kterého spadá. Dále je práce zaměřena na interní zásady účetnictví firmy, vymezení majetku, strukturu majetku. Jelikož firma nejvíce investuje do hmotných movitých věcí, byla vytvořena struktura jen tohoto majetku, aby lépe vynikl obraz jednotlivých částí majetku na jeho celku. U dlouhodobého majetku byla vypočtena ještě odepsanost, pro kterou sloužily účetní výkazy za období od roku 2012 do roku 2015. Práce se také věnovala investicím do dlouhodobého majetku, které byly uskutečněny v letech 2010 – 2015. Pro velké zvýšení investic v roce 2015, byly v tomto roce investice podrobněji rozebrány.

V závěru práce je zhodnocena současná situace společnosti Cebes a.s. z hlediska účtování o dlouhodobém majetku a jsou navrženy možnosti vedoucí k zlepšení. Mezi něž patří návrh na aktualizace vnitřních směrnic dle novely zákona o účetnictví 563/1991 Sb. ze dne 1. 1. 2016. Dalším podnětem byla oblast inventarizace. Vzhledem k tomu, že proces inventarizace majetku je prováděn velmi zdlouhavě a v současné době lze využít modernějších postupů a technologií, bylo doporučeno zavedení čárových kódů, které by usnadnily celý proces.

Doufám, že zjištěné poznatky prostřednictvím této bakalářské práce budou pro zkoumaný podnik užitečnými.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Cebes a.s., ©2015. O nás. *Cebes.cz* [online]. [cit. 2016-02-04]. Dostupné z: <http://www.cebes.cz/o-nas/>

Cebes a.s. 2015 *Interní materiály*.

ČESKO. Zákon č. 563/21991 ze dne 31. prosince 1991 o účetnictví. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1991, částka 107, s. 2802-2810. Dostupný z <http://www.esipa.cz/>

CzechTrade, ©1997 – 2016. Měření podnikové výkonnosti a oceňování podniku. *businessinfo.cz*. [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mereni-podnik-vykonnost-ocenovani-podnik-2826.html#!&chapter=1>

CHALUPA, R. 2011, *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. 9. vyd. Olomouc: Anag: 2011. ISBN 978-80-7263-650-1.

KOVANICOVÁ, Dana. 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 412 s. ISBN 978-80-7273-169-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013, *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

LANDA, Martin. 2008a. *Finanční a manažerské účetnictví podnikatelů*. Vyd. 1. Ostrava: KeyPublishing, 324 s. ISBN 978-80-87071-85-4.

LANDA, Martin. 2008b. *Základy účetnictví*. Vyd. 1. Ostrava: KeyPublishing, 254 s. Ekonomie (KeyPublishing). ISBN 978-80-87071-86-1.

LANDA, Martin. 2006. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.

ManagementMania, ©2011 – 2013. Horizontální analýza. *managementmania.com* [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/horizontalni-analyza>

MÜLLEROVÁ, Libuše. 2013. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 2. vyd. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 175 s. ISBN 978-80-7357-988-3.

PASEKOVÁ, Marie. 2007. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg, 210 s. Praha (Kernberg). ISBN 978-80-903962-6-5.

SEDLÁČEK, Jaroslav. 2005. *Základy finančního účetnictví*. Vyd. 1. Praha: Ekopress. ISBN 80-861-1995-5.

STORMWARE s. r. o., ©2012. Technické zhodnocení od roku 2014. *portal.pohoda.cz*. [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/technicke-zhodnoceni-od-roku-2014/>

STROUHAL, Jiří. *Účetnictví 2010: velká kniha příkladů*. Vyd. 1. Brno: ComputerPress, 2010, 709 s. ISBN 978-80-251-2907-4.

SCHIFFER, Vladimír. *Inventarizace v praxi: otázky a odpovědi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 292 s. ISBN 80-247-1921-5.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. 2013. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 264 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-2474702-6.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., se kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. 2002. Česká republika. Dostupné také z: <http://www.esipa.cz/>

WILD, John J, Ken W SHAW a Barbara CHIAPPETTA. 2013. *Fundamental accounting principles*. 21st ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin, 1216 s. ISBN 978-0-07-802558-7.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. 1991. Česká republika. Dostupné také z: <http://www.esipa.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CNC	Computer numeric control
ČR	Česká republika
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
KS	Krajský soud
ÚJ	Účetní jednotka
SUKaT	Systémy univerzálních konstrukcí a technologií

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Struktura dlouhodobého hmotného majetku v roce 2015</i>	40
<i>Obrázek 2: Investice do pracovních strojů a zařízení v letech 2010 – 2015</i>	42
<i>Obrázek 3: Investice do dlouhodobého majetku v roce 2015</i>	43

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Majetková struktura společnosti Cebes a. s.....	38
Tabulka 2: Horizontální a vertikální analýza společnosti Cebes a. s.....	39
Tabulka 3: Struktura dlouhodobého majetku v roce 2015.....	40
Tabulka 4: Investice do dlouhodobého majetku v letech 2010 – 2015 v Kč.....	42
Tabulka 5: Odepsanost DHM v letech 2012-2015	46
Tabulka 6: Účtování pořízení v roce 2012.....	49
Tabulka 7: Výpočet daňových zrychlených odpisů	49
Tabulka 8: Výpočet účetních odpisů	49
Tabulka 9: Příklad majetku pořízeného na leasing	50

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P 1 UVEDENÍ MAJETKU DO UŽÍVÁNÍ	64
PŘÍLOHA P 2 PŘEVODKA	65
PŘÍLOHA P 3 LIKVIDAČNÍ PROTOKOL	66
PŘÍLOHA P 4 PŘÍJEMKA DLOUHODOBÉHO MAJETKU	67
PŘÍLOHA P 5 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	68

PŘÍLOHA P 1 UVEDENÍ MAJETKU DO UŽÍVÁNÍ

CEBES a.s.

UVEDENÍ MAJETKU DO UŽÍVÁNÍ		
Č. zápisu	Č. účet. dokladu	Inventární č.
Název stroje nebo zařízení a jeho určení		
Stabilní přenosný	Typ	Výrobní č.
Příslušenství		
Dodavatel		Výrobce
Přiděleno středisku	Číslo SKP	Odpisová skupina
Rok výroby	Rok pořízení Záruční doba	Pořizovací cena (Kč):
Technická dokumentace (v českém jazyce): ANO NE Revizní zpráva: ANO NE Návod na obsluhu: ANO NE Protokol o shodě: ANO NE Záruční list: ANO NE		
ÚČASTNÍCI PŘEJÍMACÍHO ŘÍZENÍ		
Zařízení je schopno provozu:	Funkce: Evidence majetku - SŘ Ved. údržby Ved. příslušného útvaru Ved. střediska	Podpis
Datum:		
Poznámky:		

.....
Podpis ředitele

PŘÍLOHA P 2 PŘEVODKA

IOI **CEBES** a.s.

PŘEVODKA

Dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Druh majetku.....

Název.....

Inventární číslo.....

Výrobní číslo..... Číslo dveří.....

Předávající HS:

.....
(číslo HS) (jméno vedoucího) (datum a podpis ved. HS)

Přejímající HS:

.....
(číslo HS) (jméno vedoucího) (datum a podpis ved. HS)

Převzetí převodky centrální evidencí:

PŘÍLOHA P 3 LIKVIDAČNÍ PROTOKOL

CEBES a.s.

LIKVIDAČNÍ PROTOKOL dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

ZPŮSOB LIKVIDACE: Š R O T A C E

Útvar:.....HS.....

Druh majetku.....

.....

Inventární číslo.....Pořizovací cena.....

Dokument určující jmenování likvidační komise.....

Zápis z likvidační komise dne.....

Složení likvidační komise.....

(jméno) (podpis)

(jméno) (podpis)

(jméno) (podpis)

(jméno) (podpis)

(jméno) (podpis)

Převzetí likvidovaného majetku
šrotovým hospodářstvím.....

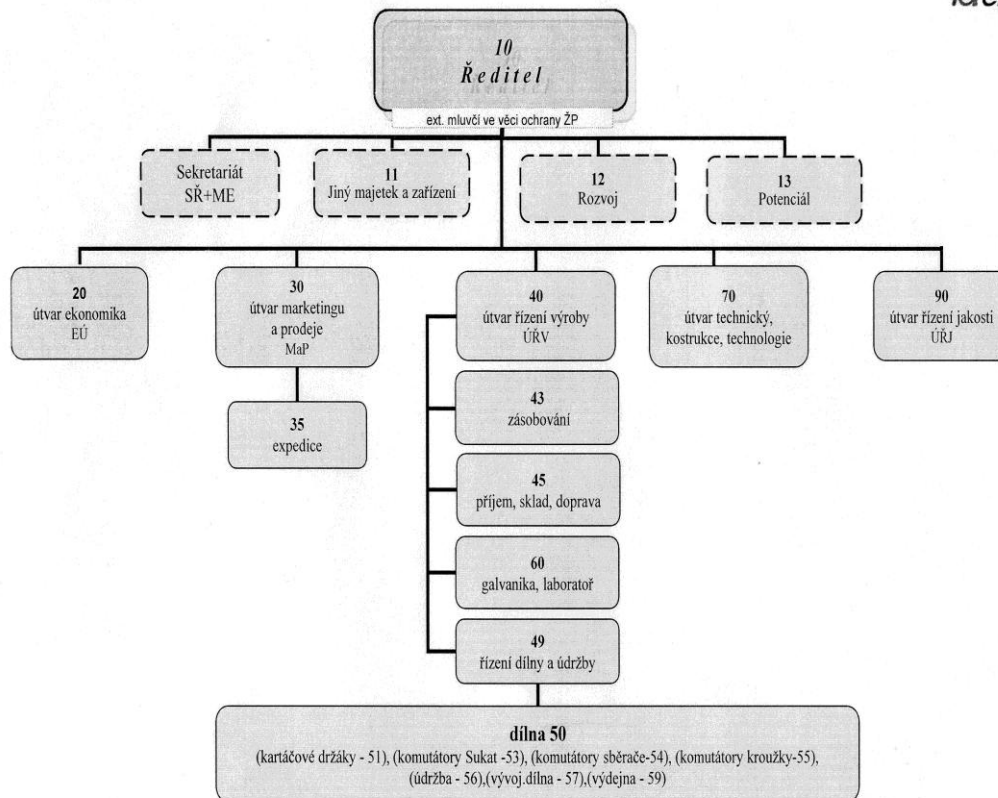
V Brumově-Bylnici

Dne.....

PŘÍLOHA P 5 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Příloha č.1 k OR

Organizační schéma společnosti:

Vypracoval: A.Pecha
 dne: 14.3.2007
 Platnost od: 1.4.2007

Schválil: ing. Josef Švach-ředitel
 dne: 14.3.2007

aktualizace: 6.6.2008